دانشیار گروه مرتع‌داری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان؛

دود حاصل از سایش لاستیک خودروها معضل زیست شهری امروز

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – طاهره ترابی‌مهوش: دانشیار گروه مرتع‌داری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان با اشاره به اینکه سایش لاستیک‌ها در معابر شهری منجر به آلودگی هوا شده و بسیار آسیب‌زا است گفت: این مهم طی یک دهه گذشته با توجه به افزایش خودروهای تک‌سرنشین یکی از معضلات شهری در بحث آلودگی هوا به‌عنوان یکی از شاخص‌های محیط زیستی به حساب می‌آید.

آلودگی پلاستیکی یکی از مشکلات محیطی اصلی و بنیادی در دنیای امروز به‌شمار می‌آید زیرا تولید پلاستیک‌های یک‌بار مصرف باعث شده است تا سازگاری با آن‌ها با دشواری‌های بیشتری همراه شود. آلودگی پلاستیکی مسئله‌ای است که بیشتر در کشورهای در حال توسعه دیده می‌شود که در آن‌ها سیستم‌های جمع‌آوری زباله معمولاً به‌صورت ناکارآمد فعالیت می‌کنند و یا اینکه اصلاً وجود ندارد؛ متأسفانه کشور ما نیز این قاعده مستثنا نیست.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا گفت‌وگویی را با دانشیار گروه مرتع‌داری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

مهدی بصیری در واکنش به موضوع خطرات استفاده از پلاستیک و رها شدن آن در طبیعت با بیان اینکه برای نگهداری و حفظ منابع طبیعی و محیط زیست باید آموزش و فرهنگ‌سازی در بین مردم و مسئولان افزایش یابد تا همگان در این زمینه خود را سهیم بدانند گفت: بر همین اساس باید موضوعات علوم اجتماعی و انسانی با علوم مربوط به طبیعت و سرزمین، تلفیق شود تا شاهد گسترش آموزش‌ها و ارزش‌گذاری بیشتر به محیط زیست باشیم.

وی با بیان اینکه متأسفانه مسائل مربوط به محیط زیست و حفظ منابع طبیعی کمتر در رسانه‌های جمعی دیده می‌شود افزود: برای مثال در این مقوله باید از ابزاری مانند فیلم و سینما بیشتر بهره برد تا تأثیرگذاری آن بیشتر شود.

این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه ضرورت حفظ سرزمین باید در همه‌جا و هر محفلی به ضرورت بیان شود ابراز کرد: دانشگاه‌ها، آموزش پرورش و رسانه‌ها باید نقش خود را بهتر ایفا کنند تا فرهنگ حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی نهادینه‌سازی شود.

بصیری با تأکید بر اینکه البته نگرش مسئولان نیز باید تغییر یابد زیرا درک درستی از داشته‌های با ارزش طبیعی در بین بسیاری از تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان وجود ندارد اظهار کرد: در پلاستیک‌های رایج که در هر خانه‌ای یافت می‌شوند شامل بطری‌های آبمیوه، بسته‌بندی پلاستیکی، ظروف پلاستیکی، ظروف غذای آماده، بطری‌های پلاستیکی شفاف، ظروف ادویه و غیره بسته به نوع کالا، ممکن است پلی‌وینیل‌کلرید (PVC)، پلی‌استایرن (PS)، پلی‌کربنات و بیس فنول (BPA) در این محصولات وجود داشته باشد که این مواد شیمیایی مصنوعی با بسیاری از مشکلات سلامتی، ازجمله سرطان، دیابت، بیماری‌های قلبی و ناهنجاری‌های تولید مثل مرتبط است.

وی با تأکید بر اینکه تجمع مواد پلاستیکی به‌ویژه ظروف یک‌بار مصرف، بطری‌ها و پاکت‌های پلاستیکی در گوشه و کنار طبیعت نشان از بی‌توجهی یا کم‌توجهی به خطرات ناشی از این مواد برای انسان و سایر موجودات زنده دارد ابراز کرد: مواد پلاستیکی قابلیت تجزیه توسط موجودات زنده ازجمله میکروب‌ها را ندارند و یا سرعت تجزیه آن‌ها بسیار پایین است به همین علت برای سالیان طولانی و حتی در برخی موارد تا ۸۰۰ سال در طبیعت باقی می‌مانند اما با این وجود عوامل فیزیکی مثل نور خورشید باعث خرد شدن مواد پلاستیکی به ذرات ریزتر و ایجاد میکروپلاستیک می‌شود.

دانشیار گروه مرتع‌داری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان با اشاره به اینکه زمانی که قطر این ذرات به کمتر از پنج میلی‌متر برسد به آن‌ها میکروپلاستیک یا ریزپلاستیک گفته می‌شود اظهار کرد: در ظاهر پلاستیک از محیط حذف شده ولی در واقع آن‌ها به نقطه‌ای رسیده‌اند که می‌توانند سلامت انسان را به خطر بیندازند.

بصیری با طرح این سؤال که مضرات پلاستیک برای انسان و محیط زیست چیست؟ چرا با کاهش مصرف پلاستیک به خود و طبیعت کمک می‌کنیم؟ اظهار کرد: ذرات پلاستیکی می‌توانند از طریق آب آشامیدنی به بدن انسان وارد شوند علاوه بر این، تجمع مواد پلاستیکی در بدن جانوران باعث انتقال آن‌ها از طریق زنجیره غذایی به انسان شده که می‌تواند تهدیدی برای سلامت انسان باشد. این ذرات به دلیل خواص شیمیایی خود مواد سمی و خطرناکی مثل آلاینده‌های آلی را نیز از محیط جمع کرده و با خود به زنجیره غذایی وارد می‌کنند.

وی ادامه داد: از طرفی مواد پلاستیکی بسیاری از ویژگی‌های خود را مدیون مواد افزودنی هستند که به آن‌ها اضافه شده؛ به دلیل نبود اتصال محکم بین پلاستیک و این مواد افزودنی، گاهی بسیار خطرناک هستند و به‌راحتی از پلاستیک به محیط نشت می‌کنند، اگر مواد افزودنی خطرناک در ساختار ظرف پلاستیکی حاوی مواد خوراکی بر اثر گرما آزاد شوند، از طریق مصرف ماده غذایی وارد بدن خواهند شد. ذرات پلاستیکی در دستگاه گوارش، یا مواد سمی که با خود به بدن انسان وارد می‌کنند، خطرات استفاده بی‌رویه از این محصولات را یادآور می‌شوند.

این عضو اسبق هیئت‌علمی دانشگاه صنعتی اصفهان با اشاره به اینکه تأثیرات نامطلوب پلاستیک بر سلامتی انسان بسیار زیاد است، عنوان کرد: سرطان، دیابت، التهاب مزمن و بیماری‌های مختلف ایمنی تنها چند نمونه از موارد شدید است که بالقوه ناشی از پلاستیک و اجزای سمی آن ایجاد می‌شود.

بصیری با بیان اینکه مشکلات بهداشتی مختلف انسان مانند سوزش در چشم، نارسایی بینایی، مشکلات تنفسی، اختلال عملکرد کبد، بیماری‌های پوستی، مشکلات ریه، سردرد، سرگیجه، تأثیر هنگام تولد و مشکلات دستگاه گوارش، ممکن است بخاطر استفاده از پلاستیک باشد ابراز کرد: تحقیقات انجام‌شده نشان می‌دهد استفاده مردم از بطری‌های آب معدنی، نوشیدن نوشابه‌ها و آب‌میوه‌ها در لیوان‌های پلاستیکی، قرار دادن خریدهای روزانه در پلاستیک به‌خصوص خریدهایی که مانند میوه، سبزی و نان محفظه بسته‌بندی ندارند، موجب اختلال در هورمون‌ها می‌شود و بیماری‌هایی همچون سرطان، دیابت و اوتیسم به بار می‌آورد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به مضرات پلاستیک برای محیط زیست نیز گفت: همانطور که پیشتر عنوان شد تجزیه پلاستیک در طبیعت، در مواردی تا ۸۰۰ سال به طول می‌انجامد و این یعنی حتی اگر یک بطری آب معدنی در طبیعت رها کنیم، شاید تا صدها سال دیگر همان‌جا باقی بماند که گاهی پرندگان و سایر موجودات این پلاستیک‌ها را می‌خورند و باعث می‌شود تا جان آن‌ها در معرض خطر جدی قرار بگیرد.

این عضو اسبق هیئت‌علمی دانشگاه صنعتی اصفهان با بیان اینکه پلاستیک‌ها به شکل ماکروپلاستیک‌ها یا پلاستیک‌های درشت نیز برای جانوران خطرآفرین هستند بیان کرد: در بسیاری مناطق با جانوران خشکی‌زی یا آبزی روبه‌رو می‌شویم که در میان زباله‌های پلاستیکی مثل توری‌ها و طناب‌های پلاستیکی به دام افتاده‌اند و در بسیاری موارد این اتفاق باعث مرگ آن جانور می‌شود که البته در مواردی بلعیده شدن مواد پلاستیکی توسط جانوران که با مسدود کردن دستگاه گوارش مرگ جانور را در پی دارد نیز دیگر معضل پلاستیک برای جانداران است.

بصیری افزود: از آنجا که پلاستیک‌ها موادی از جنس طبیعت نیستند، هیچ آنزیم طبیعی برای تجزیه و بازگرداندن آن به طبیعت وجود ندارد و سالیان طولانی باقی می‌مانند و موجب زشت شدن چشم‌اندازها، گرفتگی مجراهای گوارشی و تنفسی جانوران، آلوده شدن پهنه‌های آبی به میکروپلاستیک (ذره‌های نادیدنیِ پلاستیک) که ممکن است سبب بروز بیماری‌های خطرناک شود، و ایجاد اختلال در فعالیت طبیعی گیاهان می‌شوند.

وی با اشاره به اینکه علاوه بر آنچه گفته شد فرایند تولید پلاستیک هم به علت آن‌که ماده اولیه آن نفت است و به علت انرژی‌ای که صرف تولید آن می‌شود، محیط زیست را آلوده می‌کند افزود: پلاستیک قرار بود مصرف آب را کم کند و ملاحظات بهداشتی را ارتقا دهد اما عملاً نه‌تنها این اتفاق رخ نداد بلکه اکنون یکی از مهلک‌ترین موادی که در طبیعت وجود دارد، پلاستیک‌ها هستند.

وی با تأکید بر اینکه امروزه پلاستیک‌ها یکی از مهم‌ترین عواملی هستند که میزان نفوذ آب در خاک را کاهش می‌دهند و خشکی آبخوان‌ها و کاریزها را در پی دارند افزود: این ماده سبب می‌شود تا فرسایش خاک به‌عنوان ارزشمندترین ماده غذایی افزایش یابد.

این عضو اسبق هیئت‌علمی دانشگاه صنعتی اصفهان با اشاره به اینکه علاوه بر آنچه گفته شد در محیط‌های شهری نیز سایش لاستیک‌ها در معابر منجر به آلودگی هوا شده و بسیار آسیب‌زا است گفت: این مهم طی یک دهه گذشته با توجه به افزایش خودروهای تک‌سرنشین به یک معضل شهری در بحث آلودگی هوا به‌عنوان یک از شاخص‌ها محیط زیستی بدل شده است.

بصیری با بیان اینکه امروز در کشورهای پیشرفته کمترین استفاده از پلاستیک بنا به خطرات محیط زیستی انجام می‌شود و حتی گویا اخیراً اقدام به تولید محصولی مشابه پلاستیک کرده‌اند که قابل بازیافت است گفت: در حقیقت می‌بایست به متولیان عرصه فرهنگ‌سازی در حوزه محیط زیست این گسترش استفاده از پلاستیک در بخش‌های مختلف زندگی روزمره مردم نشان از عقب‌افتادگی فرهنگی است بنابراین باید به طرق مختلف این عقب‌افتادگی را جبران کرد.

بحران منابع آب بزرگترین تهدید برای کشور است

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: سرپرست دفتر بررسی و مقابله با آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با تأکید بر لزوم همراهی همه دستگاه‌ها برای مدیریت بحران آب گفت: بزرگترین تهدیدی که اکنون در کشور وجود دارد، بحران منابع آب است.

امید صدیقی سوادکوهی با بیان اینکه چالشی که هم‌اکنون در حوزه مدیریت منابع آب با آن روبه‌رو هستیم، دو موضوع است، اظهار کرد: طی چند دهه گذشته در حوزه دیپلماسی و مذاکرات با کشورهای همسایه غفلت بزرگی داشتیم و عمدتا فقط مشغول یکسری مذاکرات فرسایشی بودیم علاوه براین مشکل دیگر گسستگی و ضعف در یکپارچگی مدیریت است. متأسفانه همه دستگاه‌ها جزیره‌ای کار می‌کنند و هر کس می‌خواهد کار خود را پیش ببرد.

وی تصریح کرد: نکته دیگر ضعف در داخل است علاوه‌بر اینکه در حوزه بین‌الملل و دیپلماسی کشورهای همسایه ضعف داشتیم، در داخل نیز با ضعف مدیریت بر منابع آب، مشکلات را تشدید کرده‌ایم. اگر به چند دهه اخیر نگاه کنیم، می‌بینیم که در حوزه‌های دیپلماسی کاملا غفلت کردیم و تقریبا تماشاگر بوده‌ایم. در داخل نیز در حوضه آبریز هامون شاهد برداشت‌های بی‌رویه و راندمان پایین هستیم .

صدیقی سوادکوهی در ادامه گفت: ما کشاورزی را به‌صورت کاملا ناپایدار توسعه دادیم و با مصرف شدید آب، عدم رعایت الگوی کشت و... مشکلات را تشدید کرده‌ایم. من فکر می‌کنم که در وضعیت فعلی همه دستگاه‌های کشور باید برای مدیریت آب بسیج شوند تا از این بحران خارج شویم. به نظرم بزرگترین تهدیدی که اکنون در کشور وجود دارد، بحران منابع آب است.

حال ناخوش تالاب‌های مرزی

آبگیری ۲۰ تا ۳۰ درصدی تالاب جازموریان

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: در پی وقوع سیلاب در نقاط مختلف کشور طی روزهای اخیر، مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست از آبگیری۲۰ تا ۳۰ درصدی تالاب جازموریان خبر داد و گفت: تالاب‌هامون کاملا خشک است و هورالعظیم و گاوخونی وضعیت خوبی ندارند.

آرزو اشرفی‌زاده به تالاب‌های آبگیری شده از سیل اخیر اشاره کرد و گفت: براساس تصاویر ماهواره‌ای تالاب جازموریان حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد آبگیری داشته است و همچنان سیلاب‌ها در حال ورود به تالاب‌های ساحلی استان هرمزگان، هستند و این تالاب‌ها نسبت به بقیه تالاب‌ها بیشتر متاثر از این بارندگی‌ها بوده‌اند.

**تداوم خشکی کامل تالاب‌هامون

وی به وضعیت تالاب‌هامون اشاره کرد و گفت: علی‌رغم ورود آب به بالادست حوضه هیرمند و پشت سد کمال خان، تالاب‌هامون هیچ آبگیری از رودخانه هیرمند در افغانستان نداشته و در حال حاضر ۱۰۰ درصد خشک است. سال گذشته نیز به دلیل ایجاد انحراف در مسیر رودخانه هیرمند، تالاب‌هامون از این رودخانه آبگیری نکرد.

اشرفی‌زاده اضافه کرد: سازمان حفاظت محیط زیست علاوه بر معاهدات جاری بین دو کشور در بحث آب شرب و کشاورزی، پیگیری برای جریان یافتن آب از مسیر طبیعی هیرمند به جهت حفظ حیات تالاب‌هامون را خواستار شده است چراکه حیات تالاب‌هامون به سیلاب‌ها وابسته است.

وی به پیگیری‌های وزارت امور خارجه و وزارت نیرو در زمینه خشکی تالاب‌هامون اشاره کرد و افزود: مراجع ذی‌ربط در حال پیگیری برای طی کردن آب از مسیر طبیعی خود هستند تا بتوانیم آب مناسبی از این اکوسیستم مشترک بین دو کشور داشته باشیم. در غیر این صورت ایران و افغانستان ناگزیر از تحمل تبعات ریزگرد ناشی از خشکی تالاب‌هامون هستند. امیدواریم با همکاری دولت افغانستان این تالاب زنده بماند و به حیات و کارکرد خود ادامه دهد.

وضع نامساعد تالاب هورالعظیم

مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌ها در سازمان حفاظت محیط زیست در ادامه درباره وضعیت تالاب هورالعظیم در پی وقوع سیلاب‌های اخیر گفت: تالاب هورالعظیم نیز وضعیت خوبی ندارد. حدود ۵۰ درصد از حق‌آبه هورالعظیم از سمت ایران داده شد اما از سمت عراق به علت خشکی گسترده این اتفاق نیفتاد. اخیرا شاهد آتش‌سوزی ناشی از این خشکسالی در بخش عراقی هورالعظیم نیز بوده‌ایم. به دنبال همکاری برای اطفای حریق هورالعظیم در بخش عراقی هستیم.

وی اضافه کرد: در صورت تداوم شرایط فعلی در هورالعظیم، اواخر تابستان و در فصل پاییز وضعیت بدتری را شاهد خواهیم بود و امکان دارد بخش ایرانی هورالعظیم به کانون ریزگرد تبدیل شود چراکه امسال حوضه کرخه هم وضعیت مناسب آبی ندارد.

آبگیری ناچیز تالاب گاوخونی

اشرفی‌زاده به آبگیری تالاب بین‌المللی گاوخونی از ۶ تا ۷ مردادماه بر اثر بارندگی‌های اخیر اشاره کرد و توضیح داد: سهم آبگیری این تالاب بسیار ناچیز بوده است چراکه هیچ سیلاب و روان‌آبی از شاخه زاینده‌رود و در محل ایستگاه هیدرومتری شاخ کنار وارد تالاب گاوخونی نشده است. همچنین بر اساس پایش‌های میدانی، مقدار کمی روان‌آب از سمت گردنه ملا احمد نایین و از طریق آبراهه مجاور کوه سیاه وارد شمال تالاب شده که موقت و حجم آن بسیار کم بوده است.

وی افزود: به‌دلیل نبود امکانات، سنجش و تعیین میزان دقیق آب ورودی به گاوخونی میسر نیست اما شاید حدود ۱۰ هزار متر مکعب بوده است.

اشرفی‌زاده در ادامه اظهار کرد: در این مدت دو سیلاب کوتاه‌مدت چند ساعته از سمت شرق و ارتفاعات قلعه خرگوشی در استان یزد وارد شرق تالاب شده که به دلیل نبود تجهیزات اندازه‌گیری، حجم دقیق آن نیز مشخص نیست.

وی با توجه به اینکه از سمت جنوب و از طریق رودخانه "واز" آبی از سمت شهرستان ایزدخواست به‌علت وجود سد به پایین دست سرازیر نشده، توضیح داد: مگر اینکه روانابی از آبراهه‌های پایین دست به سمت تالاب جریان یافته باشد که به‌علت شرایط بسیار صعب العبور دسترسی به جنوب تالاب، ورود احتمالی سیلاب و حجم آن مشخص نشده است.

اشرفی‌زاده تأکید کرد: در سطح تالاب گاوخونی هیچ‌گونه بارندگی ثبت و گزارش نشده است.

وی به بررسی‌های بیشتر و تکمیلی میدانی برای برآورد احجام وارد شده به تالاب اشاره کرد و گفت: بررسی این موارد در حال انجام است. ضمن آنکه تصاویر ماهواره ای که تا چند روز آینده قابل دسترس خواهد بود، اطلاعات بیشتر و درک بهتری از نمایه‌ها و شاخص‌ها از میزان سیلاب وارد شده به تالاب از شاخه‌های غیر زاینده رود و زیرحوضه مشروط به اینکه هوا ابری نباشد، محقق می‌کند و نتایج آن نیز در هفته آینده مشخص خواهد شد.

مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌ها در سازمان حفاظت محیط زیست افزود: در مجموع بر اساس بررسی‌های اولیه میدانی و اطلاعات تکمیلی، میزان آبگیری یا افزایش رطوبت تالاب گاوخونی موقتی، بسیار محدود و لکه‌ای است که ناشی از بارندگی‌های اخیر کمتر از یک درصد حداقل احجام میزان نیاز آبی سالیانه تالاب، تخمین زده می‌شود که موجب تأخیر در خشک شدن کامل تالاب ناشی از عدم دریافت حق‌آبه‌ها و در نتیجه غبار خیزی آن می‌شود.

اشرفی زاده در پایان با اشاره به کارکرد تالاب‌ها توضیح داد: یکی از کارکردهای آن‌ها حفظ و نگه داشتن آب سیلاب و جلوگیری از بروز خسارت‌های آن و یکی دیگر از کارکردهای اصلی تالاب احیای آب‌های زیرزمینی است.

یوز «ایرانِ» توران دوباره مادر می‌شود؟

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: یازدهم اردیبهشت بود که خبر تولد سه توله از یوزپلنگ ماده «ایران» از قلب توران در استان سمنان به روش جراحی سزارین در جهان مخابره و موجی از شادی و نگرانی از بابت سلامت مادر ایجاد کرد که اکنون متخصصان نوید سلامت و قدرت باروری این یوزپلنگ ماده را می‌دهند.

یوزپلنگ گربه‌سان ارزشمندی است که به شدت در معرض انقراض قرار دارد، زمانی بیشتر مناطق آفریقا و گستره وسیعی از آسیای مرکزی و شبه قاره هند جولانگاه این حیوان زیبا بود اما امروزه جمعیت آن به شدت کاهش یافته به طوری که گونه آسیایی آن فقط در ایران یافت می‌شود از این رو به آن یوزپلنگ ایرانی می‌گویند، البته این مساله هم چندان جای خوشحالی ندارد چون چندی پیش معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست اعلام کرده بود وضعیت یوزپلنگ‌های ایرانی بحرانی است، حسن اکبری گفته بود که سرشماری‌ها نشان می‌دهد۲۰ قلاده یوزپلنگ در زیستگاه‌ها وجود دارد که این آمار زنگ خطری برای نسل یوزپلنگ‌هاست. البته چند سالی است سازمان حفاظت محیط زیست برای حفظ اینگونه ارزشمند اقداماتی را در پیش گرفت که از جمله اسارت کوشکی یوزپلنگ نر بهمن ماه ۱۳۸۶ در چهار ماهگی و دلبر یوزپلنگ ماده فروردین ۱۳۹۰ در سه ماهگی بود که سپس در ادامه تلاش‌ها معرفی این ۲ یوز در پارک پردیسان اتفاق افتاد، تلاش‌ها برای باروری بی‌نتیجه ماند و در نهایت به زادگاهشان در توران بازگردانده شدند و تلاش‌ها برای بقای این گونه ارزشمند در مرکز تحقیقات تکثیر یوزپلنگ آسیایی در پارک توران در شهرستان شاهرود استان سمنان از سرگرفته شد.

**سه توله یوزپلنگ ایران

«ایران» پوزپلنگ ماده سه ساله‌ای بود که اواسط فروردین سال ۱۳۹۹ از پارک پردیسان تهران به پایگاه پشتیبان ۷۰۰ هکتاری در پارک ملی توران در شهرستان شاهرود استان سمنان منتقل شد و یوزپلنگ نر با نام «فیروز» سال ۱۳۹۱ در منطقه توران شناسایی و نامگذاری شده بود و در آن زمان «فیروز» یوز بالغ بود و در حدود ۲/۵ سال سن داشت و در سال ۱۴۰۰ در حدود ۱۱/۵ سال سن داشت که فروردین‌اه ۱۴۰۰ در پارک توران شاهرود استان سمنان با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست و معاونت طبیعی این سازمان، با روش‌های استاندارد جهانی زنده‌گیری شد و سرانجام عاشقانه‌های «فیروز» و «ایران» امید را در دل دوست‌داران محیط‌زیست و بقای گونه ارزشمند یوزپلنگ آسیایی زنده کرد و منجر به تولد سه توله به ناچار از طریق عمل جراحی سزارین شد و در نهایت متأسفانه ۲ توله به دلیل ناهنجاری مادرزادی تلف شدند و تنها توله نر این عاشقانه به نام «پیروز» برای انجام معاینات دقیق‌تر با تجهیزات پیشرفته معاینه به تهران منتقل شد.

به گفته متخصصان وقتی جمعیت یک گونه کوچک می‌شود و از یک حدی پایین تر می‌آید خود به خود درون آمیزی اتفاق می‌افتد که به مرور موجب بروز اختلال ژنتیکی در توله‌ها و در بلندمدت در جمعیت آن گونه می‌شود.

در کنار ناراحتی برای تلف شدن توله‌ها موجی از نگرانی بابت سلامت یوزپلنگ مادر به دلیل عمل جراحی سزارین و آسیب احتمالی به اندام‌های تولیدمثلی وجود داشت که مدیرکل حفاظت محیط زیست استان سمنان ابراز کرد: نگرانی بابت سلامت یوز مادر وجود ندارد و اکنون در سلامت کامل به سر می‌برد و در زمستان مقدمات برای باروری فراهم می‌شود و بررسی اختلال ژنتیکی به دلیل درون‌آمیزی نیز در دست بررسی است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان سمنان گفت: وضعیت جسمی یوزپلنگ ماده «ایران» در پارک ملی توران براساس بررسی متخصصان ایرانی و پیتر کالدوِل دامپزشک معتمد مراکز حفاظت و تکثیر یوزپلنگ آفریقایی از کشور آفریقای جنوبی در شرایط مطلوب بوده و در زمستان آماده باروری است.

بهرامعلی ظاهری ابراز کرد: سلامت اندام‌های تولید مثلی یوزپلنگ ماده «ایران» نیز با توجه به عمل جراحی سزارین که چندی پیش برای تولد توله‌ها داشت از طریق سونوگرافی و معاینات دقیق از سوی متخصصان ایرانی و پیتر کالدوِل دامپزشک معتمد مراکز حفاظت و تکثیر یوزپلنگ آفریقایی، تایید شد.

وی ادامه داد: یوزپلنگ ماده «ایران» از لحاظ تغذیه نیز مشکلی ندارد و طبق روال عادی و مانند گذشته از طعمه‌های خود تغذیه می‌کند.

وی بیان کرد: تیم تخصصی از بخش‌های مختلف مانند دامپزشکان و دانشکده دامپزشکی برای تصمیم‌گیری در زمینه باروری یوزپلنگ ماده «ایران» در دوره بعدی تشکیل شده است.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان سمنان با بیان اینکه اگر اختلال ژنتیک در توله‌ها اثبات شود باید یوز نر برای زادآوری یوزپلنگ «ایران» تغییر کند.

ظاهری تصریح کرد: تصمیم‌گیری درباره اینکه یوزپلنگ نر «فیروز» در دوره بعدی باروری یوزپلنگ ماده «ایران» حضور داشته باشد یا خیر از جمله مسائلی است که در تیم تخصصی برای دوره بعدی باروری یوزپلنگ ماده «ایران» دردست بررسی است.

وی افزود: یوزپلنگ «ایران» سال ۱۳۹۸ حین قاچاق کشف و به زادگاهش در پارک ملی توران آورده شد، اما اکنون با کمک متخصصان داخلی و دانش‌بومی موفق به زادآوری شد و اکنون برای اولین بار سند راهبردی یوزپلنگ تدوین شده و در دست تکمیل است و زایش در اسارت نیز براساس سند و برنامه‌ریزی‌ها با درنظر گرفتن تمام فرضیه‌ها انجام شد.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان سمنان گفت: سزارین یوزپلنگ طی بررسی کارشناسی با دستور و هماهنگی معاون طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست انجام شده بود.

وی یادآور شد: بررسی عوامل اختلال ژنتیکی و جلوگیری از تولد توله‌های دارای اختلال ژنتیکی به دلیل نبود اختلاط ژنتیکی از دیگر مواردی است که در تیم تخصصی برای دوره بعدی باروری یوزپلنگ ماده «ایران» دردست بررسی است.